

Aida Baćić-Mujagić, dipl.def. tiflog - Magistarski rad

Fakultet/Akademija	EDUKACIJSKO REHABILITACIJSKI FAKULTET
Tip Rada	Magistarski rad
Kandidat, zvanje	Aida Baćić-Mujagić, dipl.def. tiflog
Naziv Teme	Sposobnosti čitanja slijepih učenika
Rezime/Abstract	Cilj istraživanja je bio ispitati sposobnosti čitanja kod kongenitalno slijepih i kasnije oslijepljelih učenika, pronađenje teškoća u čitanju i određivanje mehanizama oblika i stupnja izraženosti tih teškoća. Cilj istraživanja je bio također ispitati sposobnosti čitanja za simultano raspoznavanje Brailleovih grafema, vertikalnih Brailleovih grafema, ogledalskih Brailleovih grafema i Brailleovih grafema sa razbacanim tačkama te razlike u kvaliteti razumijevanja čitanja i utvrditi brojnost i vrstu grešaka. Uzorak ispitanika sačinjavale su dvije grupe učenika: kongenitalno slijepi (N=30), i kasnije oslijepljeni (N=31), dobivenih iz populacije učenika od 7 do 18 godina života redovnih osnovnih škola na području Tuzlanskog kantona i redovnih škola na području Brčko distrikta te populacije slijepih učenika internatskog smještaja u Centru za slijepu i slabovidnu djecu i omladinu, Nedžarići u Sarajevu. Svi ispitanici su imali nalaz o kategorizaciji (uzet iz dokumentacije). Ispitivane varijable su: uspješnost čitanja, razumijevanje čitanja, kvaliteta raumijevanja pročitanog, brojnost i vrste grešaka prilikom čitanja. Za statističku obradu podataka korišten je program SPSS 17,00 for Windows. Izračunata je deskriptivna statistika, pored izračunavanja deskriptivno-statističkih parametara, mjera centralne tendencije i varijabilitet, od parametarskih testova korišten je test o razlici (jednakosti) aritmetičkih sredina dva ili više osnovnih skupova. Izračunate su apsolutne i relativne funkcije. Da li postoji statistički značajna razlika između pojedinih varijabli korišten je test zavisnosti, odnosno Hi-kvadrat test. Analizom rezultata na varijablama za procjenu sposobnosti čitanja možemo zaključiti da se dvije ispitivane grupe razlikuju u sposobnosti razumijevanja pročitanog teksta te u vrsti i brojnosti napravljenih grešaka prilikom čitanja. Kod kongenitalno slijepih učenika više je onih koji čitaju slog po slog, zatim slovkaju i koji se koriste dvostrukim čitanjem, dok je kod kasnije oslijepljelih učenika veća zastupljenost onih koji čitaju tekst cijelim rijećima. Statistički značajne razlike nisu se pokazale između kongenitalno slijepih i kasnije oslijepljelih učenika u vještinama čitanja za simultano raspoznavanje Brailleovih grafema, vertikalnih grafema, ogledalskih grafema i grafema sa razbacanim tačkama, te u kvaliteti razumijevanja pročitanog teksta. Utvrđene razlike kod dvije ispitivane grupe mogu biti od pomoći u kreiranju rehabilitacijskih programa za poboljšanje razvoja sposobnosti u kojima učenici pokazuju najslabije rezultate. Kod kongenitalno slijepih učenika bilo bi preporučljivo što ranije početi sa rehabilitacijskim programom na razvijanju i usvajanju taktilno kinestetičkih sposobnosti kako bi se što manje ove teškoće odrazile na vaspitno-obrazovni proces kao i vještine čitanja slijepih učenika. KLJUČNE RIJEĆI: kongenitalno slijepi učenici, kasnije oslijepljeni učenici, čitanje, teškoće u čitanju, greške.
Datum	18.01.2013
Predsjednik	Dr.sc. Amela Teskeredžić, docent za užu naučnu oblast "Tiflogija", Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli
Mentor	Dr.sc. Ševala Tulumović, docent za užu naučnu oblast "Tiflogija", Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	Dr.sc. Alma Huremović, docent za užu naučnu oblast "Surdoaudiologija", Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	dr.sc. Vesna Bratović, docent, uža naučna oblast „Motorički poremećaji i hronične bolesti“ na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Univerziteta u Tuzli
Dodatni detalji i lokacija	18.01.2013. godine u Sali za sjednice Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Univerziteta u Tuzli sa početkom u 11.00 sati
Zavrsne Odredbe	Pristup javnosti je slobodan. Magistarski rad se može pogledati u Sekretarijatu Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, svakim radnim danom od 8.00 do 16.00 sati.